

Asia C-706/23**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

17.11.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Curtea de Apel Iași (Romania)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

10.10.2023

Valittaja (vastaaja):

Școala gimnazială ”Mihai Eminescu” Vaslui

Vastapuoli (kantaja):Uniunea Sindicală ”Didactica” Vaslui seuraavien jäsenten nimissä
ja heidän puolestaan:

KM ym.

Pääasian kohde

Valitus Tribunalul Vasluiin (Vasluin alioikeus, Romania) ratkaisusta, jolla valittaja (vastaaja ensimmäisessä oikeusasteessa, jäljempänä vastaaja) veloitettiin maksamaan vastapuolena olevalle Uniunea Sindicală ”Didactica” Vaslui - ammattiyhdistyksen (joka oli kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa, jäljempänä kantaja) edustamille ammattiyhdistyksen jäsenille (jäljempänä ”asianomaiset työntekijät”) vastaajan kanssa tehtyihin määräaikaisiin ja osa-aikaisiin työsopimuksiin liittyvät lomarahat ja ateriakorvaukset. Riita koskee kysymystä siitä, onko asianomaisilla työntekijöillä oikeus näihin korvauksiin, kun otetaan huomioon, että heillä oli samana ajanjaksona myös toistaiseksi voimassa olevat kokoaikaiset työsopimukset ja että he saivat lomapalkat ja ateriakorvaukset viimeksi mainittujen sopimusten nojalla.

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artiklan perusteella pyydetään tulkitsemaan direktiivin 97/81/EY liitteenä olevan osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa, direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemän määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa, direktiivin 2003/88/EY 7 lausekkeen 1 kohtaa sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 31 artiklan 2 kohtaa.

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Onko direktiivin 2003/88 7 artiklan 1 kohtaa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 31 artiklan 2 kohtaa, direktiivin 97/81/EY liitteenä olevan osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa sekä 28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemän määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa säädetään, että jos sama työntekijä tekee useita työsopimuksia korkea-astetta edeltävän opetuksen alalla - nimittäin toistaiseksi voimassa olevan kokoaikaisen työsopimuksen perustehtävästä ja määräaikaisen osa-aikaisen työsopimuksen, nimittäin tuntipalkkaisen työsopimuksen [-], työntekijällä on oikeus vain perustehtävän osalta maksettavaan lomapalkkaan?

2) Onko direktiivin 97/81/EY liitteenä olevan osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa, 28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemän määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa ja direktiivin 2003/88/EY 7 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaisille kansallisille säännöille ja käytänteille, jotka estävät silloin, kun kyseessä on korkea-astetta edeltävän opetuksen opetushenkilöstön tekemä useampi työsopimus – nimittäin kokoaikainen sopimus perustehtävästä ja osa-aikainen määräaikainen sopimus, nimittäin tuntipalkkainen sopimus [-], ateriakorvauksen myöntämisen osa-aikaisen määräaikaisen sopimuksen mukaisesti tosiasiallisesti tehdyn työajan perusteella, mukaan lukien sen huomioon ottaminen vuosilomapalkan määrää määritettäessä?

Unionin oikeussäännöt ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joihin viitataan

Euroopan unionin perusoikeuskirja, 31 artiklan 2 kohta

Tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4.11.2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88/EY, 7 artikla

28.6.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/70/EY liitteenä olevan Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemä määräaikaista työtä koskeva puitesopimus, 4 lausekkeen 1 kohta

15.12.1997 annetun neuvoston direktiivin 97/81/EY liitteenä oleva Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE), julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) ja Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) tekemä osa-aikatyötä koskeva puitesopimus, 4 lauseke, 1 kohta

Tuomio 19.11.2019, TSN (C-609/17 ja C-610/17, EU:C:2019:981), tuomio 9.12.2021, Staatssecretaris van Financiën (Palkallisen vuosiloman ajalta maksettava palkka) (C-217/20, EU:C:2021:987, 19 ja 26–28 kohta), tuomio 10.6.2010, Bruno ym. (C-395/08 ja C-396/08, EU:C:2010:329, 24 ja 32–34 kohta), tuomio 14.9.2016, de Diego Porras (C-596/14, EU: C:2016:683), tuomio 13.9.2007, Del Cerro Alonso (C-307/05, EU:C:2007:509, 57 ja 58 kohta), tuomio 17.3.2021, Academia de Studii Economice din București (C-585/19, EU:C:2021:210), tuomio 5.11.2014, Österreichischer Gewerkschaftsbund (C-476/12, EU:C:2014:2332, 16 kohta) ja tuomio 11.11.2015, Greenfield (C-219/14, EU:C:2015:745)

Kansalliset oikeussäännöt ja kansallinen oikeuskäytäntö, joihin viitataan

Kansallisesta koulutusjärjestelmästä 5.1.2011 annettu laki nro 1 (Legea educației naționale nr. 1)

254 §:n 1 momentti: ”Oppilaitoksissa – – opetushenkilöstöä voidaan ottaa palvelukseen yksilöllisellä työsopimuksella toistaiseksi tai enintään yhden lukuvuoden pituiseksi määräajaksi siten, että sopimusta voidaan jatkaa, eli tuntipalkkaisena, laissa säädetyin edellytyksin.”

267 §:n 1 momentti: ”Opetushenkilöstölle myönnetään koulujen loma-aikoina pidettävä palkallinen vuosiloma, jonka kesto on 62 työpäivää; – –”

Työkoodeksi (Codul muncii, Romania)

35 §:n 1 momentti: ”Jokaisella työntekijällä on oikeus työskennellä eri työnantajien tai saman työnantajan palveluksessa yksilöllisillä työsopimuksilla ilman päällekkäisiä työaikoja ja saada kustakin työstä asianmukainen palkka. Työnantaja ei saa kohdella tätä oikeutta käyttävää työntekijää epäedullisesti.”

106 artikla: ”(1) Osa-aikaisella työsopimuksella työskentelevillä työntekijöillä on kokoaikaisten työntekijöiden oikeudet laissa ja sovellettavissa työehtosopimuksissa säädetyin edellytyksin.

(2) Palkka oikeudet myönnetään suhteessa tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan ja suhteutetaan tavanomaista työaikaa varten vahvistettuihin oikeuksiin.”

144 §:n 1 momentti: ”Oikeus palkalliseen vuosilomaan taataan kaikille työntekijöille.”

150 §: ”(1) Loman ajalta työntekijä saa lomakorvauksen, joka ei saa olla pienempi kuin kyseiseltä ajanjaksolta maksettava peruspalkka, pysyväisluonteiset korvaukset ja etuudet, joista määrätään yksilöllisessä työsopimuksessa.

(2) Lomapalkka on 1 momentissa tarkoitettujen palkkaetuuksien päivittäinen keskiarvo lomakuukautta edeltävien kolmen kuukauden ajalta kerrottuna lomapäivien lukumäärällä.”

Julkisista varoista maksettavista henkilöstön palkoista **28.6.2017 annettu puitelaki nro 153** (Legea-cadru nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice)

18 §: ”(1) Tulojen ja menojen hyväksyjien on 1.12.2018 alkaen myönnettävä kuukausittain pakollisena ateriakorvauksia, joiden suuruus on kahdestoistaosa kahdesta kansallisesta vähimmäisbruttopalkasta – –

(2) Edellä 1 momentissa tarkoitettujen ateriakorvaukset myönnetään suhteessa edellisen kuukauden aikana tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan, ellei 25 §:n 1 momentin säännöksistä muuta johdu.

– –”

Tämän lain liitteessä I olevassa B kohdassa, jonka otsikkona on ”Opetushenkilöstöä koskevat erityiset säännöt”, säädetään seuraavaa:

11 §: ”Opetushenkilöstöllä on oikeus lain nro 1/2011 mukaiseen lomaan – –, josta maksetaan lomakorvaus, joka lasketaan julkisista varoista palkattuun henkilöstöön sovellettavien säännösten mukaisesti.”

12 §:n 1 momentti: ”Opetushenkilöstölle – – voidaan maksaa myös tuntipalkka tai kertymäpalkka lain nro 1/2011 säännösten mukaisesti – –.”

Henkilöstösuunnitelman laatimista koskevien yksityiskohtaisten ohjeiden hyväksymisestä, nimittäin korkea-astetta edeltävien oppilaitosten opetushenkilöstöä koskevan henkilöstösuunnitelman ja korkea-astetta edeltävän opetuksen tuntipalkkaista opetushenkilöstöä koskevan henkilöstösuunnitelman hyväksymisestä 24.7.2018 annettu **opetusministeriön asetus nro 4165** (Ordinul nr. 4165 din 24 iulie 2018 al Ministerului Educației Naționale)

6 §:n 2 momentti: ”Tuntipalkkaisen opetushenkilöstön erityistehtävät on määriteltävä yksilöllisessä työsopimuksessa, joka on erillinen perustehtävän työsopimuksesta ja joka tehdään tuntipalkkaista opetustyötä varten – –”

Opetus-, tutkimus-, nuoriso- ja urheiluministeriön 7.10.2011 antama **asetus nro 5559** (Ordinul nr. 5559 din 7 octombrie 2011 al Ministerului Educației), jolla hyväksytään opetushenkilöstön lomien pitämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt

5 §: ”(1) Työelämässä olevilla opettajilla, jotka työskentelevät myös tuntipalkkaisina, on oikeus palkalliseen lomaan ainoastaan sen perustehtävän osalta, jota varten työsopimus on tehty.

2) Eläkkeelle siirtyneelle opetushenkilöstölle, joka työskentelee tuntipalkkaisena määräaikaisessa kokoaikaisessa tai osa-aikaisessa työsuhteessa, myönnetään lomaa suhteessa tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan, ja se lasketaan siten kuin 2 §:n 5 momentissa säädetään.”

Opetusministeriön 29.6.2021 antama **asetus nro 4050** (Ordinul nr. 4050 din 29 iunie 2021 al Ministerului Educației Naționale) valtion oppilaitosten opetus-, johto-, ohjaus- ja valvonta- sekä tutkimushenkilöstön lomien pitämistä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen hyväksymisestä.

3 §: ”(2) Opetushenkilöstöllä, joka on ollut opettajan tehtävässä osan lukuvuodesta / akateemisesta vuodesta, on oikeus lomaan, jonka kesto lasketaan suhteessa kyseisenä lukuvuotena / akateemisena vuotena työskenneltyyn aikaan.

--

(5) Osa-aikaiselle opetushenkilöstölle myönnetään lomaa suhteessa tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan, ja se lasketaan siten kuin 2–4 momentissa säädetään. Kahdessa tai useammassa oppilaitoksessa osa-aikaisesti työskentelevällä opetushenkilöstöllä on oikeus saada lomaa kunkin oppilaitoksen tasolla suhteessa tehtyyn työaikaan.”

5 §: ”(1) Työelämässä olevalla opetushenkilöstöllä, joka työskentelee myös tuntipalkkaisina, on oikeus palkalliseen lomaan ainoastaan sen perustehtävän osalta, jota varten yksilöllinen työsopimus on tehty.

(2) Tunti-, koko- tai osa-aikatyötä tekeväle eläkkeellä olevalle opetushenkilöstölle myönnetään lomaa suhteessa tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan, ja se lasketaan siten kuin 3 §:ssä säädetään.”

Romanian perustuslakituomioistuimen (Curtea Constituțională) 6.5.2021 antama ratkaisu nro 297, Înalta Curte de Casație și Justiție (ylin tuomioistuin, Romania) 20.1.2020 antama ratkaisu nro 5, Tribunalul Aradin (Aradin alioikeus, Romania) tuomioistuimen 18.5.2023 antama siviilioikeudellinen ratkaisu nro 476 ja Tribunalul Galațiin (Galațiin alioikeus, Romania) 9.6.2023 antama siviilioikeudellinen ratkaisu nro 663

Yhteenveto tosiseikoista ja pääasian menettelystä

- 1 Asianomaiset työntekijät kuuluvat vastaajan, joka on ylemmän perusasteen oppilaitos, opetushenkilökuntaan. He ovat tehneet toistaiseksi voimassa olevan kokoaikaisen työsopimuksen joko vastaajan kanssa tai, kuten yksi heistä, keskiasteen oppilaitoksen kanssa.
- 2 Samaan aikaan lukuvuosina 2019–2020, 2020–2021, 2021–2022 ja 2022–2023 asianomaiset työntekijät tekivät vastaajan kanssa myös määräaikaista osa-aikaisia työsopimuksia, joiden kesto vaihteli 2 tunnista 20 tuntiin viikossa, tuntipalkkaisina. Näiden sopimusten 1 luvussa, jonka otsikkona on ”Loma”, määrätään, että ”työkoodeksin säännösten mukaisesti – – loma myönnetään ainoastaan perustehtävän osalta – –”.
- 3 Vastaaja on määrittänyt kyseisten työntekijöiden lomakorvaukset ja ateriakorvaukset kyseiseltä ajanjaksolta opetusministeriön asetusten nro 5559/2011 ja nro 4050/2021 mukaisesti siten, että se on ottanut huomioon ainoastaan heidän toistaiseksi voimassa olevan kokoaikaisen työsopimuksensa mukaiset tulot.
- 4 Asianomaiset työntekijät, joita kantaja edustaa, nostivat Tribunalul Vasluissa kanteen, jossa he vaativat, että vastaaja velvoitetaan maksamaan heille lomakorvaukset ja ateriakorvaukset niiden töiden perusteella, joita he tekivät määräaikaisten osa-aikaisten työsopimusten perusteella.
- 5 Tribunalul Vaslui hyväksyi tämän kanteen 17.3.2023 annettulla siviilioikeudellisella ratkaisulla. Se katsoi ensinnäkin, että opetusministeriön asetukset nro 5559/2011 ja nro 4050/2021, jotka ovat luonteeltaan hallinnollisia säädöksiä, ovat työkoodeksin 144 §:n 1 momentin ja lain nro 1/2011 oikeusvaikutukseltaan ylemmäntasoisten säännösten vastaisia. Toiseksi se katsoi, että mainitut asetukset ovat vastoin unionin oikeuden säännöksiä, joiden tulkintaa nyt esillä olevassa asiassa vaaditaan. Jos siis kansallisessa lainsäädännössä sallitaan 48 tunnin työviikon ylittäminen, kun täytettäessä eri työnantajien tai saman työnantajan kanssa tehtyjä työsopimuksia hoidetaan samanaikaisesti useita tehtäviä, unionin oikeudessa edellytetään, että palkallinen loma on myönnettävä kunkin yksittäisen sopimuksen osalta. Kolmanneksi Tribunalul Vaslui katsoi, että vastaajan kieltäytyminen myöntämästä ateriakorvausta suhteessa tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan ei ollut lain nro 153/2017 nojalla perusteltua.
- 6 Vastaaja valitti tästä ratkaisusta Curtea de apel Iașiin (Iașin ylioikeus, Romania), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.

Asianosaisten keskeiset lausumat pääasian oikeudenkäynnissä

- 7 Pääasian asianosaiset eivät ole esittäneet ennakkoratkaisupyyntöä esittäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin liittyviä lausumia.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 8 *Ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen* osalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että sen esittämä ennakkoratkaisupyyntö ei koske asianomaisten työntekijöiden loman aineetonta osaa, koska heillä on oikeus 62 työpäivän pituiseen palkalliseen vuosilomaan. Sen sijaan se koskee sen määrittämistä, miten laaja-alainen oikeus vuosilomaoikeuden aineelliseen osaan on.
- 9 Mainittu tuomioistuin muistuttaa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan direktiivin 2003/88 7 artiklan 1 kohdassa säädetään jokaisen työntekijän oikeudesta palkalliseen vuosilomaan, jonka aikana palkanmaksua on pidettävällä. Vaikka työntekijän normaalin palkan rakenne kuuluukin sellaisenaan jäsenvaltioiden oikeudessa säänneltyjen säännösten ja käytäntöjen alaisuuteen, kyseinen rakenne ei saa vaikuttaa työntekijän oikeuteen nauttia lepo- ja rentoutumisjaksonsa aikana sellaisista taloudellisista edellytyksistä, jotka vastaavat häneen työskentelyjaksojen aikana sovellettavia taloudellisia edellytyksiä.
- 10 Myös unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan direktiivin 97/81/EY tarkoituksena on yhtäältä edistää osa-aikatyötä ja toisaalta poistaa syrjintä osa-aikaisesti työskentelevien ja kokoaikaisesti työskentelevien työntekijöiden välillä. Näiden tavoitteiden valossa osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen on katsottava ilmentävän unionin työ- ja sosiaali-oikeuden periaatetta, jota ei voida tulkita suppeasti. Taloudellisia ehtoja, kuten palkkaehtoja, ei näin ollen voida sulkea pois kyseisessä lausekkeessa tarkoitetun ”työehtojen” käsitteen piiristä.
- 11 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että Romanian lainsäädännössä tunnustetaan kaikkien opettajien oikeus palkalliseen vuosilomaan riippumatta siitä, työskentelevätkö he yksilöllisen toistaiseksi voimassa olevan vai määräaikaisen koko- tai osa-aikaisen työ sopimuksen perusteella.
- 12 Kuitenkin työelämässä olevilla opettajilla, jotka tekevät useiden työ sopimusten perusteella myös tuntiperusteisesti palkattua työtä, ovat oikeutettuja palkalliseen lomaan vain sen perustehtävän osalta, jota varten yksilöllinen työ sopimus on tehty.
- 13 Kansallisissa säännöissä vahvistetaan siis erilainen oikeudellinen kohtelu lomakorvauksen maksamisen osalta niille työntekijöille, jotka työskentelevät yhden työ sopimuksen perusteella – ja joilla on oikeus saada lomapalkkaa suhteessa ansaittuihin tuloihin – ja niille työntekijöille, jotka työskentelevät kahden erillisen työ sopimuksen nojalla – ja joilla on oikeus saada lomapalkkaa ainoastaan perustehtävästä ansaittujen palkkatulojen perusteella. Myös tuntipalkkaisella koko- tai osa-aikaisella sopimuksella työskentelevät eläkkeelle jääneet opettajat saavat palkallista lomaa suhteessa tosiasiallisesti tehtyyn työaikaan.

- 14 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan palkallista lomaa koskevan oikeuden käyttäminen on osa työntekijöiden työehtoja, ja opetusministeriön asetuksissa nro 5559/2011 ja nro 4050/2021 säädetty erilainen kohtelu on epäsuotuisa useilla samanaikaisilla työsopimuksilla ansiotoimintaa harjoittaville työntekijöille, koska lomaan liittyvät taloudelliset oikeudet, vaikka ne vastaavat kokoaikatyötä tekevän työntekijän taloudellisia oikeuksia, eivät sisällä minkäänlaista viittausta määräaikaisen osa-aikaisen työsopimuksen perusteella tehdystä työstä saataviin palkkatuloihin.
- 15 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa myös, että erilainen kohtelu työehtojen suhteen palkallisen lomaoikeuden käyttämisen osalta ei koske työntekijöitä, jotka työskentelevät yhden ainoan osa-aikaisen tai määräaikaisen työsopimuksen perusteella, vaan ainoastaan niitä, jotka työskentelevät samanaikaisesti kahden erillisen työsopimuksen perusteella.
- 16 Erilaisen kohtelun oikeuttamisen osalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että opetusministeriön asetuksissa nro 5559/2011 ja nro 4050/2021 ei säädetä niillä tavoitellusta oikeutetusta päämäärästä eikä niissä määritellä vahvistettujen sääntelykeinojen oikeasuhteisuutta.
- 17 Perustuslakituomioistuin ja osa kansallisista tuomioistuimista katsovat, että useilla sopimuksilla työskentelevien opettajien erilainen kohtelu ei ole syrjivää kohtelua. Näin ollen perustuslakituomioistuin on katsonut, että ”lainsäätäjällä on oikeus määrittää menetelmä, jolla maksettavan lomapalkan määrä lasketaan. Tältä osin lainsäätäjä on vahvistanut säännön, jonka mukaan useiden työsopimusten perusteella työskentelevällä työntekijällä on oikeus lomaan vain perustehtävän osalta, ei muihin sopimuksiin perustuvien työtehtävien osalta. Tätä sääntöä sovelletaan tasapuolisesti kaikkiin työntekijöihin ilman mitään etuoikeuksia tai syrjintää, ja on ainoastaan lainsäätäjän tehtävä määritellä lomapalkan määrän laskentamenetelmä tapauksissa, joissa julkisen alan henkilöstöllä on useita työsopimuksia – –, eikä se voi olla perustuslaillisuuskyseminen niin kauan kuin lainsäätäjä tunnustaa oikeuden palkalliseen lomaan”.
- 18 Myös työoikeuden erikoistuneiden tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan opetusministeriön asetusten nro 5559/2011 ja nro 4050/2021 säännökset kuuluvat jäsenvaltioiden harkintavaltaan saatettaessa unionin direktiivejä osaksi kansallista oikeusjärjestystä, koska tuntipalkkausjärjestelmän käyttöönotolla pyritään varmistamaan opetustoimen jatkuvuus joko tilanteessa, jossa toimenhaltija on työkyvytön, tai vaikeapääsyisillä alueilla, joilla ei ole riittävästi opetushenkilöstöä.
- 19 Koska unionin oikeudessa osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa ja määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa määrätyn suojan rajoista ja näiden lausekkeiden sovellettavuudesta saman työntekijän tekemien useiden työsopimusten tapauksessa on tulkintaerimielisyyksiä, ennakkoratkaisupyyntöä esittänyt tuomioistuin päätti esittää tämän ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen.

- 20 *Toisen ennakkoratkaisukysymyksen* osalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa, että osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa ja määräaikaista työtä koskevan puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ”palkalla” tarkoitetaan tavallista perus- tai vähimmäispalkkaa ja muuta korvausta, jonka työntekijä suoraan tai välillisesti saa työnantajaltaan työstä tai tehtävästä rahana tai luontoisetuna. Tähän käsitteeseen sisältyy mikä tahansa heti tai myöhemmin suoritettava korvaus, jota työntekijä saa työnantajaltaan vaikka vain välillisesti työstä tai tehtävästä.
- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin täsmentää, että ateriakorvauksesta on tehty yleinen käytäntö Romanian julkisen sektorin työntekijöille lain nro 153/2017 säännöksillä ja että se on palkkaoikeuksiin lisättävä rahamääräinen arvo. Sen soveltamisala on vaihteleva ja suhteutetaan maksettavaksi taatun kansallisen vähimmäisbruttopalkan arvoon, ja se on enintään kahdestoistaosa vähimmäisbruttopalkan arvosta kerrottuna kahdella, joka on kokopäivätyön osalta laskettu enimmäismäärä. Înalta Curte de Casație și Justiție on todennut, että nämä oikeudet kuuluvat kuukausipalkkaisten tulojen luokkaan.
- 22 Asianomaisille työntekijöille myönnettiin ateriakorvaus ainoastaan heidän toistaiseksi voimassa olevan kokoaikaisen työsopimuksensa perusteella, eikä heille maksettu korvausta määräaikaisen osa-aikaisen työsopimuksen mukaisesti tosiasiallisesti tehdyn työajan perusteella. Sitä ei myöskään sisällytetty lomasta maksettavan korvauksen laskentaperusteeseen.
- 23 Samoin kuin lomapalkan laskennassa, useita työsopimuksia tehneiden opettajien oikeudellinen kohtelu on erilainen ja epäsuotuisa, sillä he saavat ateriakorvauksen vain suhteessa kokoaikaisen toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen perusteella tehtyyn työhön. Tämä erilainen kohtelu johtuu siitä, että sovelletaan oikeussääntöä, jossa vahvistetaan oikeus ateriakorvaukseen ja asetetaan kyseiselle korvaukselle enimmäismäärä, joka saavutetaan jo kokoaikatyön tekemisen yhteydessä. Tästä säännöstä ei kuitenkaan ilmene muita objektiivisia syitä, eikä siinä määritellä oikeutettua tavoitetta tällaisen erilaisen kohtelun perusteluksi.
- 24 Vastaaja väittää, että mainitun säännön tarkoituksena on varmistaa tasapainoinen ravitsemus optimaalisen terveyden varmistamiseksi ja että niin kauan kuin asianomaisille työntekijöille myönnetään ateriakorvaus perustehtävänsä osalta, heillä ei ole oikeutta siihen sen tehtävän osalta, josta heille maksetaan tuntipalkkaa, koska edellytys, jonka mukaan se myönnetään suhteessa työaikaan, koskee työpäivää eikä työtunteja. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tällaisessa perustelussa ei kuitenkaan oteta huomioon ateriakorvauksen oikeudellista luokittelua, sillä sen katsotaan olevan osa tehdystä työstä maksettavaa palkkaa.
- 25 Lopuksi, jos katsotaan, että ateriakorvaus on osa opettajan määräaikaisen osa-aikaisen työsopimuksen mukaista tavanomaista palkkaa, se olisi myös otettava huomioon määritettäessä loma-aikaa koskevia rahallisia oikeuksia.